NOORD-BRABANDER.

Dicere verum Quid vetat? — Horatius.

NOMMER 4 'S BOSCH. ZATURDAG, 8 JANUARIJ 1831.

Polen.

WARSCHAU, 27 *December.*

Volgens de jongste berigten bevond zich het hoofdkwartier van den grootvorst *Constantyn*, op den 16 dezer, te Adamkow, eene halve mijl boven Breeze-Litewski; hetzelve zou eerlang naar Bialijstock verlegd worden.

De adjudant graaf *Zomoyski*, door den dictator naar generaal *Rozen* afgezonden, is alhier terug gekomen. De russische generaal heeft hem, zoo men zegt, verklaard, dat, aangezien hij onder de orders stond van den grootvorst *Konstantyn*, hij zonder bevelen van dezen niets konde verrigten.

Den avond van den 20 is Warschau verlicht geworden tot vreugde bewijs over den afloop van den rijksdag; den volgenden dag is hierover een dankuur gehouden.

De commissie uit den rijksdag, benoemd tot het houden van toeverzigt over het dictatorschap, bestaat uit 17 leden.

De dictator heeft den 23 het koninklijk stadhouderlijk paleis betrokken.

Volgens de *Warschauer Courant* is er den 26 een door den generaal *Rozen* gezonden estaffette aangekomen, met depeches van graaf *Grabowski* aan den heer *Sabolewski*, als voorzitter van den raad van administratie, met bevel om dien raad het bestier van het land te doen overnemen. Men besluit hieruit dat het door den dictator naar den keizer gezonden gezantschap, bij het afzenden dier depeches, nog niet te Petersburg was aangekomen. De proclamatie zelve des Keizers is in de poolsche bladen niet opgenomen.

Ook de luitenant-generaal *Wylezinski* zou naar Petersburg afgezonden zijn.

Duitschland.

HAMBURG, 31 *December.*

Berigten uit Warschau, tot den 26 dezer, houden in, dat aldaar eene deputatie van de republiek Krakau was aangekomen, en aan het bestuur verklaard had, dat de geheele bevolking derzelve in opstand was en met Polen wenschte vereenigd te worden.

De adjudant van Z. M. den Keizer van Rusland, die den 16 met depeches van Petersburg was aangekomen, was van Warschau derwaarts terug gekeerd.

Frankrijk.

PARIJS, 30 *December.*

De minister van binnenlandsche zaken heeft, in deze zitting van de kamer der afgevaardigden, het reeds sedert eenigen tijd aangekondigde ontwerp van wet omtrent de verkiezingen ingediend, bij hetwelk vrij aanmerkelijke veranderingen worden voorgesteld in hetgeen daaromtrent tot hiertoe plaats had.

Sedert 1820 waren tot de uitoefening van het kiesregt bevoegd alle geborene Franschen, die jaarlijks meer dan 300 franken aan grondlasten en patentregt betaalden, en den ouderdom van 30 jaren bereikt hadden. Al deze kiezers vereenigden zich in de kleine of arrondissements kiesvergaderingen, en benoemden daar gezamenlijk 258 leden der kamer van afgevaardigden; doch de meest belasten van hen kwamen bovendien vervolgens nog in de groote of departements-kiesvergaderingen bijeen, ten einde aldaar de overige 172 leden der kamer te benoemen. Deze dubbele stemming was reeds bij de grondwet van 1830 afgeschaft, en de tegenwoordige wet rust dus op het beginsel, dat ieder kiezer slechts eenmaal stemt, en dat de verkiezing alleen in de arrondissements-kiesvergaderingen plaats heeft. Maar, in plaats van de belasting van 300 franken tot grondslag te nemen, wordt bij de tegenwoordige wet voorgesteld, om in ieder arrondissement eens zoo veel personen tot het kiesregt bevoegd te verklaren, als, ingevolge den bedoelden grondslag (en wel bepaaldelijk volgens de kiezers-lijsten, die den 16 november 1830 gesloten zijn) het geval was; zullende alsnu, tot dat dubbele aantal toe, de *meest belaste* ingezetenen van ieder arrondissement van regtswege kiezers zijn. Boven en behalve deze meest belaste ingezetenen, worden tot het kiesregt bevoegd verklaard: 1°. de leden en de correspondenten van het instituut, 2°. de leden van zulke geleerde genootschappen, die bij eene wet ingesteld of goedgekeurd zijn; 3°. gepensioneerde officieren bij de land- en zeemagt, die een pensioen van niet minder dan 1200 franken genieten; 4°. de doctoren in de regtsgeleerdheid, geneeskunde, wetenschappen en fraaije letteren, en 5°. de licenciaten in diezelfde takken van kennis, voor zoo ver zij daarin onderwijs geven, of ook als advokaat of procureur ingeschreven zijn. De onder n°. 3 tot 5 opgenoemde personen zullen echter hun kiesregt niet kunnen doen gelden, zoo lang zij nog geene volle drie jaren in het arrondissement gewoond hebben. Nog zullen van regtswege kiezers worden de leden der departements-raden en de burgemeesters van gemeenten van meer dan 4000 zielen, zoodra de benoeming dezer ambtenaren door de ingezetenen zelve bij eene wet zal geregeld zijn. Mogt, niettegenstaande deze bepalingen, het aantal kiezers in een arrondissement geene volle 200 bedragen, dan zal hetzelve tot dat bedrag toe uit de meest belaste ingezetenen worden aangevuld. Eindelijk is de vereischte ouderdom voor het kiezerschap — zoo als trouwens reeds bij de nieuwe grondwet bepaald was — van 30 tot 25 jaren verminderd.

Door al deze bepalingen zal het aantal van hen, die over de oppervlakte van geheel Frankrijk tot de verkiezing der afgevaardigden medewerken, en hetwelk tegenwoordig doorgaans op ruim 80,000 geschat werd, volgens de verzekering des ministers, tot op 200,000 vermeerderen.

Nagenoeg in gelijke evenredigheid is bij de thans voorgestelde wet de bevoegdheid, om tot afgevaardigde te worden verkozen, uitgebreid geworden. Volgens de vroegere grondwet werd daartoe de ouderdom van 40 jaren, en de betaling van ten minste 1000 franken aan grondlasten vereischt; thans is ieder Franschman verkiesbaar, die den ouderdom van 30 jaren heeft bereikt, en 500 franken aan grondlasten betaalt, terwijl voor die departementen, waarin zich geene 50 personen bevinden, die zoo hoog in de belasting zijn aangeslagen, de verkiesbaren tot dat aantal toe uit de meest belasten zullen worden aangevuld. De eenige uitzondering in dit opzigt is, dat de prefecten, bevelhebbers van militaire afdeelingen, procureurs des Konings, ontvangers-generaal en dergelijke hooge ambtenaren niet verkiesbaar zullen zijn in het departement, alwaar zij hunne betrekking uitoefenen.

Eindelijk zijn bij de thans voorgestelde wet nog verschillende nieuwe bepalingen omtrent het opmaken der kiezerslijsten en de werkzaamheden der kiesvergaderingen gemaakt, waaronder wel de belangrijkste is, dat iedere vergadering voorloopig door den voorzitter van de regtbank van eersten aanleg, of, waar deze niet bestaat, door den burgemeester der gemeente, waarin de vergadering plaats heeft, zal worden voorgezeten. Vroeger werden die voorloopige voorzitters door de regering benoemd, en was men gewoon, daartoe zoodanige personen te kiezen, die men gaarne als leden van de kamer der afgevaardigden zag optreden.

— In de zitting van de kamer der afgevaardigden van heden, heeft de generaal *La Marque* de navolgende redevoering uitgesproken:

De eerste minister, zeide de generaal, heeft ons in de zitting van eergisteren gezegd, dat de staatkundige gezigteinder minder bewolkt was, en dat de onafhankelijkheid van Belgie door de vijf groote mogendheden aanerkend zijnde, het behoud van den vrede waarborgde; maar herinnert u deze vereeniging der vijf groote mogendheden, niet maar al te zeer aan die alliantie, die men ten onregte en geheel verkeerd met den naam van het *heilig* verbond vereerd heeft? Moet het bij deze vereeniging op nieuw ten tooneele treden der zelfde personen, die de onderhandelingen van het congres van Weenen bestuurd hebben, u geene vreeze inboezemen? En wordt die vreeze niet nog meer gewettigd, wanneer het, zoo als men zegt, waar is, dat bij het protocol der aanerkenning van de onafhankelijkheid van Belgie bepaald is geworden: *om zoo min mogelyk af te wyken van de grondslagen en bedoelingen van den geest en de bepalingen der traktaten van 1814 en 1815?* Immers deze door het geweld en eenen onverzoenbaren haat voorgeschrevene, en onder het gebulder van het kanon van Waterloo opgedrongene traktaten, zijn niet meer geschikt voor het thans herboren Frankrijk, dat na deszelfs vrijheid wederom veroverd te hebben, ongetwijfeld ook het regt heeft om het juk der afhankelijkheid wederom af te schudden.

Is het mogelijk! Men durft u voorstellen om zoo min mogelijk af te wijken van den geest der bepaling dier traktaten, die ons niet alleen van onze havens, vestingen, vloten en natuurlijke grenzen beroofd hebben, maar zelfs van die, in welker be-

zit wij ons sedert *Lodewyk XIV* gesteld zagen! vergeet men dan dat men toenmaals van België een bolwerk tegen ons en eene schipbrug voor Engeland wilde maken? zoude het oogmerk der vijf mogendheden ook zijn, om dezelfde bestemming te doen behouden? zullen er misschien oostenrijksche, pruisische of bondgenootschappelijke bezettingen gelegd worden in Namen, Bergen en Turnhout, zoo als zulks reeds met Landau en Luxemburg het geval is, of zullen de Belgen zelve, deze van het groote huisgezin afgescheurde kinderen, gedwongen worden ons te bewaken en steeds eene vijandelijke houding tegen het moederland te blijven behouden?

Het ware een voor de natien veel waardiger middel, om Antwerpen tot een vrijhaven te verklaren; er eene hanseatische handelplaats van te maken, en het overige gedeelte van België met Frankrijk te vereenigen; daardoor zoude het aloude vraagstuk over de vrije vaart op de Schelde opgelost, en aan alle nationale belangen voldaan zijn.

Trouwens, de te regt beroemde *Canning* verklaarde reeds in 1814, dat Engeland zich weinig om de Rijnprovincien noch om de belgische departementen bekommerde, wanneer slechts de Schelde, deze met de Teems wedijverende rivier, van Frankrijk afgescheiden was.

Ik ga thans over, zeide de spreker, tot eene tweede vraag die alleen België betreft, daar deszelfs belangen ons niet onverschillig kunnen zijn.

Heeft men de aanerkenning van den tusschen Holland en België gesloten wapenstilstand (bij het protocol) tot grondslag genomen? En moet men zich bepalen bij de uitwisseling van Antwerpen tegen Venlo? Maar in dat geval zou Maastricht in de magt der Hollanders blijven, of laat ons liever zeggen in die der Pruissen, die van Aken zich in weinige uren daar naar toe kunnen begeven, waardoor dan niet alleen Brussel geheel open en bloot zou liggen, maar Luik, bij de minste of geringste vijandelijkheden van hetzelve afgesneden zijn, daar Sint-Truyen, waar de groote weg door heen loopt, zelfs digter bij Maastricht dan bij Luik is. Zonder dezen voor de Belgen zoo nadeeligen wapenstilstand, waren zij op dit oogenblik meester van geheel Noord-Braband geweest, dat meer dan driemaal honderd duizend katholijken, en slechts vijftig duizend protestantsche inwoners telt, en de Maas en Moerdijk waren alsdan de grenzen van den nieuwen staat, en waarheen de loop der zaken Holland en België eindelijk toch brengen moet, wanneer zij ten minste niet eeuwig en altoos met elkander in oorlog willen blijven,

Ditzelfde is ook het geval met het zoogenaamde Staats-Vlaanderen, dat alsnog aanhoudend door de Hollanders bezet wordt, van waar zij zich van de sluis of Terneuse, van Hulst uit, naar welgevallen naar Gent kunnen begeven en geheel Vlaanderen bemeesteren; dit kunnen zij zonder de minste zwarigheid doen, want, meester zijnde van de beide oevers der Schelde, kunnen zij zeer gemakkelijk, binnen weinige uren, zoowel uit het eiland van Walcheren als uit dat van Zuid-Beveland, met hunne troepen in Vlaanderen binnen rukken. Gij ziet het dus, mijne heeren, zulke grenzen kunnen op den duur niet blijven bestaan; daar zij tot onophoudelijken strijd aanleiding geven, en de rust der andere staten in gevaar zouden brengen, want alles hangt in Europa aan elkander, en deszelfs grond is met zoo vele ontvlambare stoffen bedekt, dat een enkel kanonschot eenen algemeenen brand kan doen ontstaan.

Ik zoude meenen onze ministers te beleedigen, door het minste geloof te hechten aan de hen toegeschreven wordende oogmerken, om eenen engelschen prins op den belgischen troon te plaatsen, en deze schandelijke toestemming te bemantelen, door een huwelijk met eene jonge fransche prinses.

Lodewyk XIV kon in deszelfs hoogmoed wel de belangen der natie aan die zijner famillie opofferen, en liever zijnen kleinzoon op den spaanschen troon plaatsen, dan zoo als men hem aanbood, de Nederlanden met Frankrijk te vereenigen; maar wat *Lodewyk Philips* betreft, wanneer deze het voorbeeld van een zijner voorouders wilde navolgen, zoude hij zeker veeleer het voetspoor van *Hendrik IV* betreden, die steeds zoo zeer die vereeniging verlangd heeft, en wanneer wij *Sully* moeten gelooven, op het punt stond om dezelve met kracht van wapenen ten uitvoer te gaan brengen, toen de dolk eens moordenaars, aan zijn schoon en vaderlandslievend leven een einde maakte.

Ik bepaal mij dus, zoo eindigde de spreker zijne redevoering, om te vragen:

1°. Of het waar is dat bij het door de groote mogendheden geteekend protocol is bepaald geworden, dat men zich zoo veel mogelijk zoude houden, aan de bepalingen der tractaten van 1814 en 1815?

2°. Of de door den tusschen Holland en België gesloten wapenstilstand aangenomene grensbepalingen, als de werkelijke grenzen van den nieuwen staat worden aangemerkt?

De minister van buitenlandsche heeft zaken hierop in substantie geantwoord;

» Het door den heer *van de Weyer* aan het belgisch congres gedaan verslag, is u allen bekend, mijne heeren. Het beginsel der scheiding tusschen Holland en Belgie, is aangenomen en vastgesteld; de onafhankelijkheid van Belgie onvoorwaardelijk aanerkend geworden. Welligt mogelijk dat er in het protokol eenig gewag gemaakt is van de voormalige bestemming van het koningrijk der Nederlanden, maar er is hoegenaamd geene voorwaarde daaromtrent vastgesteld.

Omtrent de grensbepaling is nog niet gesproken, en zal zulks tot nadere onderhandelingen aanleiding geven.

Ook ik beklaag even als de vorige spreker en wij allen met hem, de door Frankrijk geledene verliezen, als een gevolg van algemeen bekende gebeurtenissen, die aan Europa een geheel ander aanzien gegeven en de staten waaruit hetzelve is zamengesteld, onderling nieuwe verpligtingen opgelegd hebben.

Wat het verklaren van Antwerpen tot eene vrijhaven betreft, zoo kan men zich niet ontveinzen, mijne heeren, dat dit een vraagstuk is, waar de vrede bij op het spil gezet kan worden. Ongetwijfeld zou Frankrijk zeer ligt Belgie, waar men ons met opene armen zoude ontvangen, in bezit kunnen nemen, maar dit zoude ook tevens het sein geven tot eenen oorlog, waarvan de gevolgen noch het einde te voorzien zouden zijn.

Overeenkomstig de verlangens der Belgen, zijn er onderhandelingen te Londen geopend, die hunne hoop niet te leur zullen stellen. Men heeft gesproken van den wapenstilstand, en denzelven als voor de Belgen nadeelig uitgekreten; maar heeft men er hen dan toe gedwongen, zij hebben dien met dankerkentenis aangenomen, en denzelven met meerder getrouwheid nageleefd, dan een andere staat, die minder eerbied heeft getoond te hebben, voor reeds overeengekomen schikkingen.

Wat eindelij de opening der schelde betreft, zoo zal ik mij alleen bepalen met te zeggen, dat de vrije zeevaart een door Frankrijk aangenomen beginsel is, waarvan het niet zal afgaan en zal weten te handhaven.

— Men meldt, dat de heer *de Renneval* is benoemd als ambassadeur bij het hof van Rome.

— De heer *de Celles*, wordt alhier als ambassadeur van België verwacht.

— De belgische aangelegenheden zijn in de kamer der gedeputeerden ter sprake gekomen. Men heeft den minister van buitenlandsche zaken gevraagd, of de mogendheden de grensscheiding van Belgie hadden erkend. — De heer *Sébastiani* heeft een ontwijkend antwoord gegeven, en verklaard, dat Frankrijk zich op eene waardige wijze in de aangelegenheden van Europa deed gelden, dat het den oorlog niet vreesde, maar den vrede wenschte te behouden, en het uiterste zoude beproeven om dit oogmerk te bereiken.

— *Karel X* blijft zich te Holijrood nog altijd met al de formaliteiten van het Louvre of de Tuillerien omgeven. In zijnen raad zamengesteld uit de heeren *de Capelle, de Haussez, Bourmont* en *de Blacas* wordt ernstig gedacht aan het uitroepen van den jeugdigen hertog van Bordeaux, en het benoemen der hertogin van Berrij tot regentesse.

België.

BRUSSEL, 1 *January.*

Het provisionele bestuur heeft België in vier groote militaire divisien verdeeld. De eerste bevat Oost- en West-Vlaanderen; de tweede Antwerpen en Zuid-Braband; de der le Limburg en Luik, en de vierde Henegouwen, Namen en Luxemburg.

De heer *C. de Brouckère* is aangesteld tot administrateur-generaal der financien van België, in plaats van den heer *Coghen*, die zijn ontslag gevraagd heeft.

Het provisioneel bestuur heeft aan de commissie van het budget gelast, om zoo spoedig mogelijk over te gaan tot eene herziening der gewone en buitengewone pensioenen, jaarlijksche gratificatien, tractementen van non activiteit en wachtgelden, die vóór den 1 october 1830 door de schatkist betaald worden. De commissie zal daarop alle bezuinigingen voordragen.

Het congres heeft den 31 december de wet op de burgerwacht aangenomen. De heer *'d Hoogvorst* is voor zijn leven tot generaal en chef der burgerwacht van België benoemd.

De graaf *de Celles* heeft, als vice-president van de commissie tot de buitenlandsche zaken, aan de leden van het centraal comité van het provisioneel bestuur de volgende antwoorden gezonden op de vragen, door het nationaal congres ten gevolge van het voorstel van den heer *de Robaulx* gedaan:

« 1°. De diplomatieke betrekking met de gezanten der vijf groote mogendheden hebben ten grondslag gehad het protocol van den 4 november, en zijn voortgezet geworden, met oogmerk om te geraken tot het sluiten van een' wapenstilstand, waarvan voor België de vrije vaart der Schelde eene voorwaarde *sine qua non* is.

» De toestand der betrekkingen is zoodanig, dat, volgens de officiele kennisgeving, die te Parijs gedaan is door den heer graaf *Sebastiani* en door den president van den raad der ministers van Frankrijk, van het spreekgestoelte der kamer van de afgevaardigden, is bevestigd geworden, de vijf groote mogendheden de onafhankelijkheid van België als beginsel hebben erkend.

» 2°. De keus van het toekomstig hoofd van den staat is voor

niets in die onderhandelingen begrepen.

»3°. De positiën, die men achtervolgelijk aan de verschillende legercorpsen heeft doen nemen, zijn berekend, om de vijandelijkheden met voordeel te kunnen hervatten, indien Holland volhardt in het niet ten volle uitvoeren der voorwaarden van de wapenschorsing.

» Er is nog geen bevel gegeven en ook geen tijd bepaald voor het hervatten der vijandelijkheden.

» 4°. Men is bezig met alle de noodige bouwstoffen te verzamelen tot het openen van onderhandelingen over een traktaat van koophandel met Frankrijk. In elke provincie werken commissiën daaraan en hare rapporten zullen het onderwerp van rijpe overwegingen uitmaken.»

Deze antwoorden zijn in de avondzitting van den 31 ter kennis van het congres gebragt.

Men zegt dat het provisioneel bestuur den generaal *Werner de Lambrechts* tot gouverneur van Oost-Vlaanderen benoemd heeft, in plaats van den heer *de Ryckere*.

— Het nationaal congres heeft in de zitting van den 30 december, besloten, dat de eerste benoeming der leden voor de rekenkamer door het congres zal geschieden en daarna door de volksvertegenwoordigers. De president dier kamer geniet jaarlijks *f* 3000 tractement, de leden en de griffier *f* 2500.

Nederlanden.

'sHERTOGENBOSCH, 7 *January*.

Bij koninklijk besluit van den 31 december is vastgesteld geworden, dat het groothertogdom Luxemburg voortaan onder een afzonderlijk bestuur zal staan, met eenen gouverneur-generaal aan het hoofd. Men zegt, dat de hertog van *Saxen Weimar* tot vervulling van die waardigheid bestemd is. In 's Hage, zal een bijzonder ambtenaar belast zijn met de waarneming van de luxemburgsche belangen.

— Bij besluit van den 10 december, heeft Z. M. goedgevonden, het departement van binnenlandsche zaken te magtigen, om gedeputeerde staten der provincie Utrecht, en van de overige provinciën, te qualificeren, om, bij zoo verre de vrijwillig bij te dragen gelden, onverhoopt, ongenoegzaam mogten wezen, om in de behoeften der vrouwen en kinderen van mannen of vaders, die tot den eersten ban der schutterijen behooren, of zich ter vrijwillige wapening, hetzij bij het leger, hetzij bij de schutterijen, hebben aangeboden, en werkelijk vertrokken zijn, te voorzien, alsdan, op de daartoe door de gemeenteraden te doene voordragt, het te kort over de ingezetenen van zoodanige gemeenten te doen omslaan, en deze gelden ter beschikking te stellen van de commissie, in elke gemeente met de uitdeeling belast, onder gehoudenheid niettemin, om, overeenkomstig hoogstdeszelfs besluit van den 25 julij 1818, no. 55 in verband met art. 158 der grondwet, het bedrag en den grondslag van elken, door de gouverneurs in voege voorschreven, geautoriseerden omslag, nader, op de gewone wijze, op het einde van elke maand, aan de goedkeuring van Z. M. te onderwerpen.

— Omtrent het onderwerp der laatste beraadslagingen, zoo in den raad des Konings, als in dien der buitenlandsche ministers, is nog niets bekend. — Het gerucht wil, dat in dezelve de voorwaarden zijn gesteld, onder welke men in eene scheiding met Belgie wil toestemmen, alsmede de waarborgen voor de vervulling dezer voorwaarden.

— Bij eene missieve van den administrateur voor het binnenlandsch bestuur, onder dagteekening van den 18 december aan de heeren gouverneurs der onderscheidene provinciën gerigt, worden dezelve uitgenoodigd om hunne onderhoorige gemeente- of plaatselijke besturen aan te schrijven, om, uit hoofde van het belang, hetwelk, vooral bij de tegenwoordige omstandigheden, voor het publiek, er in gelegen is, dat het brood de vereischte hoedanigheid en het gevorderde gewigt bezitte, door een gestreng allernaauwkeurigst toezigt te waken en te doen waken, dat het publiek, en vooral de mindere volks-klasse, noch in het gewigt, noch in de hoedanigheid van het brood te kort worde gedaan.

— Bij de werkzaamheden, voor de ligting van manschappen van de nationale militie voor 1831, welke den 1 dezer een aanvang hebben genomen, is de vraag ontstaan, of jongelingen, welke zich, na het voorm. tijdstip, doch voor den 1 januarij eerstkomende, als vrijwilligers in 's Rijks dienst mogten hebben geëngageerd, *al dan niet* in de termen zullen vallen, om, wanneer hun een dienstpligtig nommer te beurt valt, ten behoeve van het contingent hunner gemeente te worden gereclameerd.

Ter wegneming van den twijfel, die daaromtrent bestaat, heeft de staatsraad, ad interim belast met de directie van het departement van binnenlandsche zaken, de heeren gouverneurs, bij eene missieve, onder dagteekening van den 25 december, geïnformeerd, dat, vermits, bij de wet van den 29 november jl. n°. 84, geene verandering is gemaakt in de tijdstippen, bij het 3 gedeelte van art. 94 GG der wet van den 8 januarij 1817 vastgesteld, deze bepaling alzoo in haar geheel van kracht blijft en dat derhalve de in 1812 geborenen, die zich, gedurende den loop der maand december 1830, in militairen dienst begeven, *niet* in de termen vallen, om als miliciens te worden gereclameerd.

Overigens spreekt het van zelf, dat de jongelingen, die zich sedert den 1 december in voege voorz. als vrijwilligers mogten hebben verbonden, ingeval zij, alvorens eenen diensttijd van vijf jaren te hebben volbragt, hun ontslag mogten erlangen, geene aanspraak kunnen maken op de afrekening van diensttijd bij art. 11 der wet van den 29 november ll., vermeld.

— Men verneemt, dat de leden der staten-generaal zijn aangeschreven, om zich gereed te houden tot eene aanstaande vergadering, waarvan echter de tijd nog niet met juistheid is bepaald. In die vergadering zal waarschijnlijk eene mededeeling over de groote staats-aangelegenheden gedaan worden, en het gewigt dier mededeeling maakt het, volgens de aanschrijving, wenschelijk, dat de vergadering zoo voltallig mogelijk zij.

— Gisteren morgen zijn van hier langs de zuid-willemsvaart naar de noord-brabandsche grenzen aan de zijde van Limburg vertrokken, vier kompagnien infanterie, zamengesteld uit amsterdamsche en vriessche schutters, mitsgaders uit manschappen der 5de en 13de afdeelingen. Deze kolonne staat onder bevel van den majoor *van Wageningen*, kommandant van het veldbataillon der vriessche schutterij, en schijnt bestemd te zijn, om eene beweging van den kant des legers in de rigting van Maastricht te bevorderen, in den namiddag is een detachement kurassiers en marechaussées alhier aangekomen.

— Eergister zijn te Breda uit het Ginneken binnen gekomen, om zich te voegen bij de batterij N°. 5 A., de 2de sectie van gemelde batterij van het 1ste bataillon veld artillerie; alsmede, van Terheiden, de 1ste komp. der 9de afd. infanterie om aldaar garnizoen te houden, terwijl, na overnacht te hebben, doorgetrokken is, een detachement van het depôt der 8ste afd. infanterie, komende van Groningen.

— Den 3 dezer, des namiddags, is het ijs, dat zich nog voor Gorinchem bevond, opgeruimd, en het water geheel open tot boven Hardinxveld, waar zich eene aanmerkelijke ijsverstopping gezet heeft, zoodat zich achter hetzelve een verval van ruim eene el bevindt. Het water teekent thans aan de peilpaal 2 el, 1 palm 6 duim onder O.

— Gedurende het jaar 1830 zijn voor Vlissingen ter reede gekomen 810 schepen (zijnde 253 minder dan in 1829), als: 366 nederlandsche, 154 engelsche, 102 amerikaansche, 34 zweedsche, 29 noordsche, 28 hanoversche, 26 pruissische, 17 napolitaansche, 13 deensche, 12 rostocksche, 9 fransche, 6 russische, 5 mecklenburgsche, 5 hamburger, 2 lubecksche, 1 spaansch, en 1 onder de vlag van Buenos Ayres, en zijn van daar uitgezeild 891 schepen (zijnde 153 minder dan in het jaar te voren).

— Uit Amsterdam, wordt van den 4 dezer gemeld:

In den afgeloopen nacht, tusschen drie en half vier ure, is in een maroquin-lederen fabrijk, staande in de nieuwe looijerstraat, genaamd *de Jonge Arend*, en behoorende aan *J. A. Nelting*, wonende in de Elandstraat, een hevige brand op de tweede verdieping uitgebarsten. Zeven spuiten heeft men zoo spoedig mogelijk in werking gebragt. Waardoor men ten 7 ure in den ochtenstond den brand meester is geworden. Het binnenste gedeelte van het gebouw is geheel vernield en van binnen geheel uitgebrand, en men heeft niets kunnen redden. Volgens opgave zoude er een aanzienlijke voorraad vellen in de fabrijk geweest zijn. — De belendende huizen hebben weinig geleden.

— Z. E. den heer luitenant generaal *Cort Heiligers*, met deszelfs adjudant den heer *van Umbgroeve*, bevinden zich tegenwoordig te Amsterdam

— De heer *Willmar*, staatsraad en gouverneur van het groothertogdom Luxemburg, is den 1 januarij van dit jaar in de stad Luxemburg overleden.

— Aan den kant der spaansche grenzen, verkrijgt alles een oorlogzuchtig aanzien. Frankrijk stelt Bayonne in eenen geduchten staat van tegenweer, en men maakt zelfs toebereidselen, om het departement van het zuiden op alle punten te versterken.

— De onlangs in Frankrijk veroordeeld gewordene gewezene ministeers, zullen in het kasteel van Ham opgesloten worden, alwaar de heer *de Polignac* ook ten tijde van Napoleon reeds eenen langen tijd gevangen gezeten heeft, en welk kasteel ook aan andere staatgevangenen tot verblijf gediend heeft.

— Een belgisch hoofdofficier is, op de beschuldiging van verstandhouding met de Hollanders, te Brussel gevangen gezet. De heer *Convreur van Maldeghem*, fabrikant te Gent, is insgelijks in verzekerde bewaring genomen. Men beschuldigt hem van anti-revolutionnaire beginselen te koesteren en eenige geestelijken, bij gelegenheid der stedelijke electien, te hebben uitgelagchen. De Gentenaars zeggen, dat zijne arrestatie eene wederinvoering is der heilige inquisitie en men andermaal eene *pacificatie* moest maken met de Zeeuwen, met de Hollanders en met *Willem I*.

— De *Allgemeine zeitung* somt dertien kandidaten voor den belgischen troon op, te weten: *Albert* van Pruissen, de aartshertog *Karel* van Oostenrijk, prins *Leopold* van Saksen-Koburg, de Koning van Saksen, de hertog van Nemours, de hertog van Leuchtenberg, de hertog van Reichstadt, de hertog van Aremberg, de prins *van Salm-Salm*, de prins *van Croi*, de prins *van Ligne*, de prins *de Méan* en de graaf *Felix de Merode*.

— Z. K. H. prins *Wilhelm* van Pruissen, broeder des Konings, welke tot opperbevelhebber der pruissische rijngewesten benoemd is, en tot nog toe door ongesteldheid verhinderd was geworden, om die betrekking te aanvaarden, is den 23 december uit Berlijn vertrokken, en werd den 31 te Keulen verwacht.

— Volgens brieven uit Franckfort en Straatsburg, zouden eenige handelhuizen aldaar brieven van het huis *Laffitte en Comp.* te Parijs ontvangen hebben, volgens welke dat huis, van den 1 januarij 1831 te rekenen, hoegenaamd geene zaken meer doen zou.

— Berigten uit Munchen verzekeren, dat het beijersche leger, voor den 15 februarij, op den voet van oorlog gebragt zal zijn.

LETTERKUNDIGE AANKONDIGINGEN.

*** Bij de Gebroeders LANGENHUYSEN, Drukkers en Uitgevers dezer Courant, zijn nog eenige van de volgende Werken te bekomen, als:

F. VAN DEN WERVE, Spiegel der Zondaren, of Zedelessen op het Lijden van CHRISTUS. *f* 1-40.

N. DE HOVE, Leven van den zaligen IDESBALDUS, 3den Abt van *Duinen*, met eenige gedenkwaardige Historien. 8°.

J. CUVELIER, Leven van den zaligen FRANCISCUS VAN HIERONYMO. Uit het Hoogduitsch, door C. SMETS. *f* 1-00.

P. WIELENS, Leven van den heiligen Martelaar JOANNES NEPOMUCENUS. *f* 1-20.

H. C. SCHMID, EUSTACHIUS of de zegepraal van het Christendom. *f* 1-40.

Verklaring der voornaamste Feestdagen van het jaar. à 71 Ct.

C. SMET, de Roomsch-Katholijke Religie begunstigd, uitgebreid, vastgesteld en bewaard in *Braband*, tusschen menigvuldige aanstooten, vervolgingen en verwoestingen. 2 Deelen. *f* 1-50.

CARRON, de Schat der Christelijke Jonkheid, of Zegepraal der zuiverheid. à 80 cents.

M. D'EXAUVILLEZ, de Goede Pastoor, of Antwoorden van de voornaamste tegenwerpingen tegen den Godsdienst. *f* 1-00.

EUDOLIE, of de Jonge Zieke, door Mevrouw ***. *f* 2-50.

ZOAY, of de regtzinnige Vrouw. Gevolgd door den pastoor van Berlioz door de schriften EUDOLIE. *f* 2-50.

J. GRASSET, Christelijke bemerkingen voor alle dagen des jaars. 4 Deelen. *f* 4-00.

P. VAN VOECKE, Sermonen op de Zon- en Feestdagen. 8 Deelen. *f* 8-00.

M. . . DE BAST, Meditatien. 2 Deelen. *f* 2-20.

A. MERZ, Wat is de Kerk? en welke onder zoo vele is de ware alleenzaligmakende Kerk? *f* 1-50.

S. VON STORCHENAU, Het Geloof van den Christen. *f* 1-50.

J. GHESQ, Historische verhandeling over den staat van het Nederland, van de komst der Romeinen tot op onzen tijd. 2 Deelen. *f* 2-20.

J. G. HULEU, Het Lijden van J. C., verdeeld in XLIX Meditatien. *f* [illegible]

STOLBERG, (Grave van) Over de Liefde. *f* 2-20.

L. F. MARX, Zijn de voorschriften der Roomsch-Katholijke Kerk ten opzigte van het verbod, de H. Schrifture in de landstaal [illegible] grond, aanstootelijke, pauselijke verordeningen [illegible] Uit het Hoogduitsch, door D. W. [illegible] *f* 1-00.

[illegible], Over het Jansenismus. 2 Deelen. *f* 3-20.

VASKHUSIUS, Bewijsschrift, aantoonende, dat de Apostolische Stoel het volle geestelijk regtsgebied over de hollandsche zendingen [illegible]

ding altijd gehad en wettig geoefend heeft, mitsgaders de nietigheid en menigvuldige buitensporigheden van het onlangs verzonnen Utrechtsche Kapittel. 3 Deelen. *f* 1-20.

P. CROON Almanak voor heden en morgen met stigtbare en vermakelijke bemerkingen. à 80 cents.

Leerreden over verschillende onderwerpen, door eenen Roomsch-Katholijken Priester. *f* 1-50.

Verzameling van Leerredenen over verschillende onderwerpen, uit het Fransch vertaald, 2 stukjes. *f* 1-00.

Grondregels der hedendaagsche Philosophie, of de ontdekte Philosophische grouwzaamheden van 1776 enz. à 50 cents.

De Belijdenis van den H. AUGUSTINUS, in tien boeken, op nieuw vertaald door eenen R. C. Priester. *f* 1-50.

BEKENDMAKING.

*** Bij Koninklijk Besluit van den 29 December 1830, is de Heer *H. B. BECKERS*, Commies-griffier bij het Vredegeregt der stad *Tilburg*, benoemd als NOTARIS aldaar.

PRIJZEN DER GRANEN.

'S HERTOGENBOSCH, 5 JANUARIJ.

Rogge,	*het nederlandsch mud,*	*f* 7-50	à 6-25.
Boekweit,		» 7-33	à 6-45.
Haver,		» 3-00	à 2-66.
Garst,		» 0-00	à 0-00.
Het nederlandsch pond boter.		» 0-75	à 0-70.

De drie nederlandsche ponden roggebrood 33 cents.

PRIJZEN DER VOLGENDE EFFECTEN.

AMSTERDAM, 4 JANUARIJ.

				Gebl.
NEDERLANDEN.				
Recepissen, geldl. 1830. . . .	à 5	pCt.	72¼ - 73½	73 -
Werkelijke Schuld.	2½	»	39½ - 40¼	40
Uitgestelde dito			13/16 - 7/8	27/32
Kansbiljetten.		*f*	15¼ - 16	15⅝
Amortisatie-Syndikaat	4½	pCt.	64½ - 65½	65⅛
Domein Losrenten	2½	»	51¼ - 52¼	52⅛
Handel-Maatschappij.	4½	»	-	
FRANKRIJK.				
Inschrijving op het Grootboek.	3	»	61¼ - ¾	61½
Certifikaten van dito. . . .	»	»	-	
RUSLAND.				
Bij *Hope* en C°.	5	»	84 - 85	84¾
Negociatie 1828.	»	»	86 - ¼	86⅛
Inschrijving op het Grootboek.	6	»	52½ - 53¼	53
Certifikaten van dito. . . .	»	»	54¼ - 55	54¾
Cert. dito Hamburg Admin. .	5	»	-	
Dito te Londen genegocieerd .	»	»	-	
PRUISSEN.				
In Londen genegocieerd. . .	5	»	-	
Idem 2de Ligting	»	»	-	
SPANJE.				
Renten perpetuel	»	»	-	
Neg. bij *Hope* en C°	»	»	42½ - 43¼	43
Te Parijs en Londen gedomd .	»	»	12¾ - 13	12[illegible]
Coupons		*f*	6¾ - 7¼	7
POLEN.				
Loten		*f*	-	
WEENEN.				
Bank.	5	pCt.	83¼ - 84¼	8[illegible]
Dito.	4	»		
Certifikaten.	2½	»		
Metaliek.	5	»	83½ - 84¼	84
Dito.	2½	»		
Dito te Londen genegocieerd.	5	»	83½ - 84¼	84
Bank-Aktien	3	»	-	
Aandeelen *f* 100 bij *Rotschild*.		»	-	
Dito » 250 dito	4	»	-	
NAPELS.				
Cert. bij *Lamaison* en *Bouwer*.	5	»	-	
Dito Napelsche Adm. . . .	4	»	57¾ - 58½	[illegible]
Dito te Londen genegocieerd .	5	»	-	
DENEMARKEN.				
Negociatie in Londen. . . .	3	»	-	
ENGELAND.				
Geconsolideerde.	»	»	82¼ - ⅜	82⅜

Te 's BOSCH, bij de GEBROEDERS LANGENHUYSEN, Drukkers en Uitgevers, Apostelstraat, H, n° 20.